

ÜDY 1·2·3·4

ODY 1·2·3·4

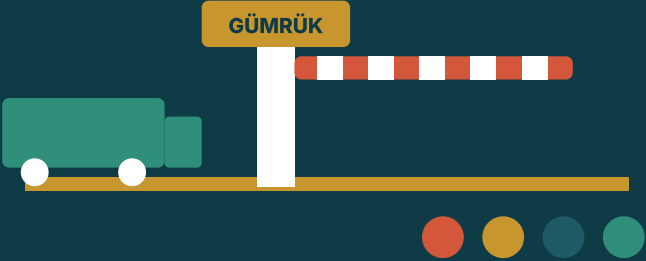
ORTAK DERS

ÜNİTE 10

Gümrük ve Kaçakçılık

Gümrük işlemleri, rejimler ve taşımacılığı ilgilendiren kaçakçılık suçları

🕒 Okuma süresi: 16 dakika

BU ÜNİTEDE

Gümrükte eşyanın nasıl işlem gördüğünü, transit ve antrepo gibi rejimleri ve aracınızın kaçakçılıkta kullanılması hâlinde neler olacağını öğreneceğiz.

Esas metinler: **4458 sayılı Gümrük Kanunu** ve **5607 sayılı Kaçakçılıkla Mücadele Kanunu**.

10.1 • TEMEL KAVRAMLAR

Gümrükte sık geçen terimler

Terim	Anlamı
Gümrük bölgesi	Türkiye toprakları, karasuları, iç suları ve hava sahası
Özet beyan	Eşyayı Türkiye'ye getiren taşıyıcının verdiği ilk bildirim
Gümrük beyanı	Eşyanın bir gümrük rejimine tabi tutulması talebi (beyanname)
Elleçleme	Eşyanın niteliği değişmeden istif, aktarma, ambalaj tamiri gibi işlemler
Gümrük kıymeti	İthal eşyasının fiilen ödenen ya da ödenecek bedeli

Gümrük işlerinden **Ticaret Bakanlığı** sorumludur; eski kitaplardaki "Gümrük Müsteşarlığı" artık yoktur.

10.2 · İŞLEM SÜRECİ

Eşya gümrüğe gelince

1

Özet beyan

taşıyıcı, eşyayı getirirken bildirir

2

Geçici depolama

eşya onaylı bir yerde bekler

3

Gümrük beyannamesi

eşyaya bir rejim seçilir

4

Kontrol

belge ve gerekiyorsa fiziki muayene

5

Teslim

vergiler ödenince eşya teslim edilir

AKILDA TUTUN

Eşyaya bir rejim seçilmesi için süre:
denizyoluyla gelen eşyada **45 gün**, diğer
yollarla gelen eşyada **20 gün**.

10.3 · KONTROL HATLARI

Beyanname hangi hatta düşer?

Fiziki muayene **tam**, **kısmi** ya da **haricen** (dıştan) yapılabilir.

- ◆ Beyanname düzeltme istenebilir; ancak muayene kararı bildirildikten, bilginin yanlışlığı tespit edildikten ya da eşya teslim edildikten sonra **düzeltilme yapılamaz**.
- ◆ Gümrük işlemlerine ait bilgi ve belgeler **5 yıl** saklanır.

10.4 · REJİMLER

Gümrük rejimleri

Rejim	Kısaca
Serbest dolaşıma giriş	Vergileri ödenip eşyanın ülkeye kesin girişi
Transit	Eşyanın gümrük gözetiminde bir noktadan diğerine taşınması
Gümrük antreposu	Vergisi ödenmemiş eşyanın antrepoda beklemesi
Dahilde işleme	İşlenip yeniden ihraç edilecek eşyanın vergisiz girişi
Gümrük kontrolü altında işleme	Eşyanın gözetim altında işlenmesi
Geçici ithalat	Eşyanın kullanılıp aynen geri gönderilmesi (fuar, numune)
Hariçte işleme	Yerli eşyanın yurt dışında işlenip geri gelmesi
İhracat	Eşyanın ülkeden çıkışı

10.5 · TRANSİT

Transit rejimi ve teminat

Transit; serbest dolaşımda olmayan eşyanın ya da ihracat işlemi tamamlanmış eşyanın gümrük gözetiminde **bir gümrük idaresinden diğerine** taşınmasıdır. Varış idaresine sunulunca biter.

Teminat gerekir

Kural olarak gümrük vergileri için teminat istenir.

Teminat aranmaz

TIR karnesi, ATA karnesi, demiryolu, denizyolu, havayolu, boru hattı ve global teminatla yapılan taşımlar.

Türkiye 2012'den beri **Ortak Transit Sözleşmesi**'ne taraftır; transit beyanları elektronik **NCTS** sistemiyle verilir.

⚠ DİKKAT EDİN

Transit süresini aşmak **usulsüzlük cezası** gerektirir; aşım süresi uzadıkça ceza katlanır. Aracın belirlenen güzergâh dışına çıkması en ağır usulsüzlüklerdendir.

10.6 · ANTREPO

Antrepo rejimi ve türleri

Genel antrepo

Herkesin eşyasını
koyabildiği antrepo: A,
B, F tipleri

Özel antrepo

Yalnız **işleticinin**
eşyasını koyabildiği
antrepo: C, D, E tipleri

- ◆ Antrepoda kalma süresi kural olarak **sınırsızdır**.
- ◆ Serbest dolaşıma giriş beyanı verildikten sonra işlemler **30 gün** içinde tamamlanmalıdır.
- ◆ Gümrük izni olmadan antrepodan eşya çıkarılamaz; çıkarılırsa vergiler ve **3 katı** para cezası alınır.
- ◆ Sayımda eksik ya da fazla çıkan eşyadan işletici ve kullanıcı **müteselsil** sorumludur.

10.7 · ATA KARNESİ

Geçici ithalat için uluslararası belge

ATA karnesi; fuar, sergi, mesleki ekipman ve numune gibi eşyanın **geçici ithalatı** için kullanılan, vergileri uluslararası teminata bağlayan ve beyanname yerine geçen belgedir.

Taşıma araçları için kullanılmaz.

AKILDA TUTUN

Türkiye’de ATA karnesinin kefil kuruluşu **TOBB**’dir.

Eşya karne süresi içinde yurt dışı edilmezse vergiler kefil kuruluştan, para cezası karne sahibinden alınır.

10.8 · TASFİYE VE CEZA

Eşya ne zaman tasfiye edilir?

- ◆ Geçici depolamada **20 / 45 gün** içinde rejime bağlanmayan eşya
- ◆ Gümrüğe terk edilen eşya
- ◆ Özet beyana göre fazla çıkan ve açıklanamayan eşya
- ◆ Çabuk bozulan ya da saklanması masraflı eşya

Gümrük cezalarında genel kurallar

Gümrük idari cezalarında **kasıt aranmaz**; aynı fiile tek ceza verilir. Özet beyandan **fazla** çıkan eşyaya el konulur; dökme eşyada %3'e kadar fark için işlem yapılmaz.

AKILDA TUTUN

Cezalara tebliğden itibaren **15 gün** içinde itiraz edilir; idare **30 gün** içinde karar verir.

10.9 · KAÇAKÇILIK

Kaçakçılık suçları

Fiil	Hapis cezası
Gümrük işlemi yapmadan sokmak	1 – 5 yıl
Hileyle vergisiz sokmak	2 – 5 yıl
Transit eşyayı bırakmak	1 – 3 yıl
Kaçak eşyayı bilerek taşımak	1 – 3 yıl
Yasak eşyayı sokmak	2 – 6 yıl

⚠ DİKKAT EDİN

Akaryakıt, tütün ve alkol kaçakçılığında cezalar **artırılır**. Suç teşebbüs aşamasında kalsa bile **tamamlanmış gibi** cezalandırılır.

10.10 · NİTELİKLİ HÂLLER

Ceza ne zaman artar?

Örgüt

Suç bir örgütün faaliyeti içinde işlenirse ceza **iki kat** artar.

Üç ve daha fazla kişi

Ceza **yarı oranında** artar.

Meslek kolaylığı

Mesleğin sağladığı **kolaylıkla** işlenirse ceza yarı oranında artar.

Suç şirket yararına işlenirse şirkete özgü güvenlik tedbirleri de uygulanır.

EĞİTMEN NOTU

Şoförlük ve taşımacılık "mesleğin sağladığı kolaylık" sayılabilir. Kaçakçılığa karışan sürücünün cezası bu yüzden artar; firma da yaptırımla karşılaşır.

10.11 · ARACA EL KOYMA

Kaçak eşya taşıyan araç

Kaçakçılıkta kullanılan taşıta **el konulur**. Araç sahibi, aracın değeri kadar teminatı **30 gün** içinde verirse araç iade edilir.

Taşıt şu hâllerde müsadere edilir

- ◆ Kaçak eşya araçta özel hazırlanmış **gizli bölmede** saklanmışsa
- ◆ Kaçak eşya yükün **tamamı ya da ağırlıklı bölümüyse**
- ◆ Eşya **yasak** ya da toplum ve çevre sağlığına zararlıysa

10.12 · KENDİNİZİ KORUYUN

Etkin pişmanlık ve önlemler

- ◆ Suça karışan kişi, resmî makamlar haber almadan önce fiili ve diğer failleri bildirir, bu bilgi yakalanmayı sağlarsa **ceza verilmez**.
- ◆ Haber alındıktan sonra yardım eden kişinin cezası **üçte iki** oranında indirilir.
- ◆ Soruşturma bitene kadar kanunda belirlenen tutarı Hazineye ödeyen kişinin cezası **yarı oranında** indirilebilir (örgütlü suçta ve tekrarda uygulanmaz).

EĞİTMEN NOTU

Yükleme sırasında sürücünüzün yükü ve mühürü kontrol etmesini, belgede olmayan hiçbir paketi kabul etmemesini sağlayın. Şüpheli durumda en yakın güvenlik birimine haber vermek hem sürücüyü hem firmayı korur.

10.13 · YOLCU VE DEĞER

Yolcu eşyası ve gümrüklenmiş değer

- ◆ Yolcunun beyan etmediği ticari eşyanın vergileri **2 kat**, saklanmış ya da gizlenmişse **3 kat** alınır. Ödenmezse eşya gümrüğe terk edilmiş sayılır.

Değer	Hesap
İthal eşyasında gümrüklenmiş değer	CIF kıymeti + gümrük vergileri
İhraç eşyasında gümrüklenmiş değer	FOB kıymeti + gümrük vergileri

Kaçakçılık cezalarının hesabında ve etkin pişmanlıkta gümrüklenmiş değer esas alınır.

SIRADAKİ ADIM

Çalışmaya devam edin

ÜDY Dijital Eğitim Kitabı

Diğer ünitelere geçmek için dokununuz

ÜDY · ODY Deneme Sınavları

Kendinizi denemek için dokununuz

YENİ ÜMİT ÜST DÜZEY YÖNETİCİ KURSU

📍 Camlı Kahve Meydanı, Mareşal Çakmak, Bağcılar
Cd. No: 114/2, 34610 Güngören/İstanbul

☎️ (0212) 641 92 94

💬 WhatsApp: 0 530 957 79 13

SOSYAL MEDYA HESABIMIZ

📘 facebook.com/udybelgeleri

EĞİTMEN NOTU

Bu üniteyi tamamladınız. Sınav notlarınızı bir kez daha gözden geçirip deneme sınavıyla kendinizi ölçmenizi öneririz. Başarılar dileriz.